

Nowe stanowisko *Cymbalaria muralis* P. Gaertn., B. Mey. & Scherb. w północnej Polsce

New locality of *Cymbalaria muralis* P. Gaertn., B. Mey. & Scherb. in northern Poland

MARTIN KUKWA

M. Kukwa, Katedra Taksonomii Roślin i Ochrony Przyrody, Uniwersytet Gdański, Al. Legionów 9, 80-441 Gdańsk, e-mail: dokmak@univ.gda.pl

ABSTRACT: The paper presents new locality of a rare plant species, *Cymbalaria muralis* in northern Poland. In 2003 year the species was found on the Teutonic castle in Szymbark in Iławskie Lakeland in northern Poland. It grew on the crevices between bricks by the gateway in the eastern part of the building. The locality seems to be not under threat nowadays, but might be destroyed due to the potential reconstruction of the castle.

KEY WORDS: *Cymbalaria muralis*, new locality, rare plant species, Iławskie Lakeland, northern Poland.

Cymbalaria muralis P. Gaertn., B. Mey. & Scherb. jest rzadkim kenofitem zasiedlającym przede wszystkim stare kamienne i ceglane mury (por. Buliński 2000 i literatura tam cytowana). W Polsce gatunek ten znany jest z licznych notowań na Śląsku oraz pojedynczych z innych części kraju, głównie z dużych miast. Generalnie zagęszczenie stanowisk na terenie kraju zmniejsza się w kierunku północno-wschodnim (por. Buliński 2000 i literatura tam cytowana; Zajac, Zajac 2001). Na Pomorzu Gdańskim został uznany za takson narażony (kategoria VU) (Markowski, Buliński 2004).

4 lipca 2003 roku stwierdzono nieznaną do tej pory stanowisko *Cymbalaria muralis* na zamku pokrzyżackim w Szymbarku (kwadrat ATPOL DB66 10, 53°38'38,7"N/19°28'57,7"E) na Pojezierzu Iławskim. Osobniki tego gatunku rosły licznie w przestrzeniach między cegłami wypełnionych zaprawą murarską wokół bramy wjazdowej po wschodniej stronie budowli. Okazy były dorodne

KUKWAM. 2005. New locality of *Cymbalaria muralis* P. Gaertn., B. Mey. & Scherb. in northern Poland. – Acta Bot. Cassub. 5: 149–150.

i obficie kwitły. Stanowisko to obecnie nie wydaje się zagrożone, jednak może zostać zniszczone podczas renowacji murów w trakcie trwającej odbudowy.

Najbliższe do nowo odkrytego stanowisko *Cymbalaria muralis* znajduje na zamku pokrzyżackim w Sztumie (por. M. Buliński, mat. niepubl., za Bulińskim 2000). Gatunek ten znany jest także z podobnego obiektu koło Starej Kiszewy (Jelinowski i in. 1982; Buliński 1994). Być może także inne tego typu budowle są miejscem występowania *Cymbalaria muralis*, jednak jak dotąd brak danych o jej obecności na tego typu zabytkach.

Literatura

- BULIŃSKI M. 1994. Systematyczny przegląd flory roślin naczyniowych doliny Wierzycy i dolin jej trzech dopływów. – Acta Biol. Soc. Sci. Gedan. 9: 5–174.
- BULIŃSKI M. 2000. Występowanie *Cymbalaria muralis* P. Gaertn., B. Mey. & Scherb. w Gdańsku. – Acta Bot. Cassub. 1: 87–92.
- JELINOWSKI T., SCHWARZ Z., TOKARZ H. 1982. Nowe i rzadsze gatunki we florze Pojezierza Starogardzkiego i północno-wschodniej części Borów Tucholskich. Część II. – Bad. Fizjogr. Pol. Zach., ser. B, Botanika 33: 85–109.
- MARKOWSKI R., BULIŃSKI M. 2004. Ginące i zagrożone roślin naczyniowe Pomorza Gdańskiego. Endangered and threatened vascular plants of Gdańskie Pomerania. – Acta Bot. Cassub., Monogr. 1: 1–75.
- ZAJĄC A., ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, xii + 715 ss.